

Minimální preventivní program ZŠ Modřice

školní rok 2024 - 2025

Obecné informace

Název školy: Základní škola Modřice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Adresa školy: Benešova 332, 664 42 Modřice

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Koubková, reditelstvi@zsmodrice.org, 538 728 201

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Jana Havlíčková, havlickova@zsmodrice.org, 538 728 202

Školní metodik prevence: Mgr. Jakub Jírů, jiru@zsmodrice.org, 538 728 208

Výchovná poradkyně: Mgr. Martina Žáková, zakova@zsmodrice.org, 538 728 209

Školní psychologka: Mgr. Jeanette Vrtková, vrtkova@zsmodrice.org, 538 728 216

Obsah:

1. Charakteristika obce
2. Charakteristika školy
3. Komunikace
  - 3.1 Rodiče
  - 3.2 Učitelé
  - 3.3 Žáci
4. Cíle
  - 4.1 Dlouhodobý cíl
  - 4.2 Střednědobé cíle
  - 4.3 Krátkodobé cíle
5. Realizace preventivní činnosti
  - 5.1 Vedení školy
  - 5.2 Školní metodik prevence
  - 5.3 Třídní učitelé
6. Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů

Příloha 1: Zdroje, kontakty, odkazy

Příloha 2: Legislativa a klíčové dokumenty

Příloha 3: Krizový plán školy

1. Charakteristika obce

Modřice jsou malé město nedaleko Brna s asi pěti tisíci obyvateli. V obci nejsou téměř žádné sociálně vyloučené lokality, není zde vysoká kriminalita ani jiné problematické oblasti. Na podobě města se v posledních letech výrazně projevila nová suburbanizační zástavba, kdy si zde stavěli domy lidé, kteří chtěli skloubit výhody blízkosti velkoměsta, obchodního centra a života v malém městě. Ta přivedla do školy mnoho nových žáků, došlo k výraznému navýšení jejich počtu.

2. Charakteristika školy

Naše škola je jedinou základní školou v Modřicích. Výuka na ZŠ Modřice probíhá na dvou budovách. Žáci prvního stupně (vyjma 4. B a 5. ročníku) navštěvují budovu na Komenského ulici. Původně v budově sídlil celý první stupeň školy, ale vzhledem k současnému počtu žáků se do budovy celý první stupeň nevejde. Součástí areálu školy je zrekonstruované hřiště s moderními hracími prvky, které je využíváno zejména školní družinou, která v budově rovněž sídlí. Do budovy školy je možný vstup pouze přes recepci s recepční.

V roce 1996 byla postavena škola na Benešově ulici. V budově se dnes učí 4. B, pátý ročník a celý druhý stupeň. V budově sídlí i vedení školy a školní jídelna. Do budovy je vstup přes recepci s recepční. Vzhledem k plně vytižené kapacitě budovy zde jsou kromě kmenových tříd odborné učebny fyziky, cizích jazyků, informatiky, chemická laboratoř a studovna.

Hodiny tělesné výchovy probíhají na venkovním hřišti a ve víceúčelové sportovní hale s bazénem pro výuku plavání. Hala je s budovou druhého stupně propojena podzemním tunelem.

3. Komunikace

Komunikace všech zúčastněných ve vzdělávacím procesu žáků je klíčem k úspěšné spolupráci a rozvoji žáků.

3.1 Komunikace s rodiči

Škola se snaží o úzkou spolupráci s rodiči. Ti jsou vyzýváni k tomu, aby problémy ihned řešili s příslušnými učiteli, metodikem prevence, výchovnou poradkyní nebo s vedením školy. Rodičům je nabízena v případě potřeby pomoc školní psycholožky, případně speciálních pedagogů. Spolupráce s rodiči je prohloubena triádami, tedy setkáním učitel – žák – rodič, které probíhají dvakrát ročně ve všech třídách.

3.2 Učitelé

Učitelé jsou vedeni k tomu, aby spolupracovali s rodiči a byli jim nápomocni v jejich připomínkách či požadavcích. Taktéž veškeré nastalé problémy se snažíme ihned řešit. Komunikace probíhá osobně na třídních schůzkách, triádách nebo pokud možno co nejdříve ve vzájemně domluveném čase, telefonicky či mailovou komunikací dle závažnosti sdělení a možností rodičů.

Metodik prevence, výchovná poradkyně, školní psychologka a speciální pedagogové s učiteli a asistenty úzce spolupracují v případě nastalých problémů.

3.3 Žáci

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se se svými problémy obraceli na ŠPP, třídní učitele nebo kohokoli z učitelů, ke kterému mají důvěru. V případě, že osobní kontakt žákům nevyhovuje, má škola zřízenou elektronickou schránku důvěry, kde je každý podnět vyšetřen a odesílateli je podána odpověď s výsledky vyšetřování. Schránku důvěry spravuje výchovná poradkyně. Žáci jsou vyzýváni k řešení problémů, i když se situace netýká přímo jich a vidí ve svém okolí někoho, komu je potřeba pomoci.

4 Cíle

4.1 Dlouhodobý cíl

Dlouhodobým cílem školy je zabezpečit dětem bezpečné prostředí pro jejich vzdělávání, kterého chceme dosáhnout důslednou spoluprací učitelů s rodiči a dětmi. Cílem preventivního působení školy je především co možná největší omezení působení nežádoucích jevů. Když už se závadné chování objeví, tak je naším cílem co nejlépe vše vyřešit a zasáhnout tak, aby se podobná situace již neopakovala. Důležitá je spolupráce nejen členů Školního poradenského pracoviště, ale všech učitelů, zejména třídních, a v neposlední řadě též vzájemné působení žáků.

4.2 Střednědobé cíle

Prevence šikany, kyberšikany a projevů xenofobie.

- předcházet šikaně - jejím projevům, stádiím a formám
- snažit se předcházet stále rozšířenějšímu problému kyberšikany
- předcházet projevům xenofobie, obzvláště v době, kdy přichází mezi žáky mnoho nových spolužáků ze zahraničí
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k ostatním

- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost
- zajistit bezpečnost žáků během jejich pobytu ve škole
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách apod.

Prevence drogových závislostí, alkoholismu a závislosti na cigaretách.

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog

Prevence rizikového sexuálního chování

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování - promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, sexuálně přenosným nemocem
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty - rodina, mateřství, láska
- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami - porozumění a péče o své tělo
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání (pedofilie, sexuální vydírání, pornografie, znásilnění)

Zdravý životní styl, ochrana životního prostředí

- podporovat zdravý životní styl žáků (životospráva, duševní hygiena, stres, odpočinek)
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života - vrcholový sport, vegetariánství, život v komunitách
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy - anorexie, bulimie, nezdravé diety, nadváha a obezita
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí

- naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Prevence záškoláctví

- aktivně vyhledávat žáky ohrožené záškoláctvím
- vypracovat a důsledně aplikovat plán na snižování omluvené i neomluvené absence
- postupovat důsledně a v souladu s legislativou při řešení neomluvené školní docházky
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky

4. 3 Krátkodobé cíle

Letos bychom se rádi více zaměřili na zvýšení tolerance k odlišnostem a na slušné chování, pozornost a respekt k ostatním.

5. Realizace preventivní činnosti

5.1 Vedení školy

- poskytuje zázemí pro preventivní činnost pedagogickým pracovníkům školy
- koordinuje činnost všech zainteresovaných
- řeší aktuální problémy spolu s pedagogy
- spolupracuje s OSPOD a dalšími institucemi

5. 2 Školní metodik prevence

- koordinuje realizaci preventivních programů
- spolupracuje s učiteli na řešení problémů žáků
- buduje důvěru a spolupracuje s žáky a rodiči
- zajišťuje odborné informace pro kolegy o problematice prevence
- tyto informace předává dále učitelům

5. 3 Třídní učitelé

- sledují žáky a snaží se objevit skryté projevy rizikového chování
- budují vzájemnou důvěru s žáky
- spolu s žáky domlouvají chování uvnitř kolektivu, aby zamezili rozšiřování rizikových jevů

6. Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů

Je potřeba, aby na budování zdravých vztahů mezi dětmi spolupracovali všichni učitelé pokud možno ve všech předmětech.

Největší příležitost k osvětové činnosti se žáky mají zejména tyto předměty:

- prvouka
- občanská výchova
- přírodopis
- dějepis
- informatika
- mediální výchova
- tělesná výchova
- český jazyk

Příloha 1: Zdroje, kontakty, odkazy

www.msmt.cz

www.pppbrno.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.sssbrno.cz

www.podaneruce.cz

www.bkb.cz

www.fod.cz

www.linkabezpeci.cz

www.seznamsebezpecne.cz

www.bezpecnyinternet.cz

www.vim-jmk.cz

Příloha 2: Legislativa a klíčové dokumenty

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; znění účinné od 1. 9. 2017, doplněný o § 22a, § 22b a § 31

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Klíčové dokumenty pro oblast prevence:

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027

Metodické doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži

Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci postihu záškoláctví (č. j. MŠMT-780/2024-1)

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (14423/99-22)

ŠVP

Příloha 3: Krizový plán školy

Alkohol

Postup při nálezů alkoholu u žáka:

- zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- o nálezů ihned uvědomí vedení školy
- o nálezů se píše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.
- o nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností

Postup při zjištění konzumace alkoholu:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: o nálezů sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen; zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen; v případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu; zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně
- v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů

- zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky
- jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte
- z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem
- v případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška).

Drogy

Postup při nálezů drog ve škole:

- látku nepodrobovat žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- o nálezů ihned uvědomit vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka školy vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů
- obálku přelepit, opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat ji do školního trezoru
- o nálezů vyrozumět Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

Postup při nálezů drog u žáka:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci drog v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí
- v případě, kdy je žák pod vlivem drog do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy, především ihned vyrozumí vedení školy, o nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.
- škola ihned vyrozumí zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole

- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany a vyčká jeho pokynů
- o nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky
- v případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři

Postup při konzumaci drog žákem:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci drog v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí
- v případě, kdy je žák pod vlivem drog do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- v případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování nebo není schopen dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany a vyčká jeho pokynů
- zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval drogy ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (tj. dbát pokynů pracovníků školy)
- současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte
- z konzumace drog ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem
- navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání
- v případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost drog (zkouška ze slin)
- obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem drog, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole

Násilí, rvačky, vandalismus

Postup při řešení rvačky:

- pedagogický pracovník od sebe oddělí účastníky rvačky (s ohledem na svoji bezpečnost)
- ošetří případná zranění
- zajistí výpovědi svědků a aktérů
- o události informuje třídního učitele

Postup při odhalení vandalismu:

- pokud se jedná o školní majetek, je potřeba o situaci vyhotovit záznam a identifikovat viníka
- škola může na viníkovi (zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody
- pokud se jedná o škodu většího rozsahu a viník není ochotný zjednat nápravu, informuje vedení školy Policii ČR

Krádeže

- pedagog pomůže s hledáním ztracené věci
- pokud je cena ztracené (ukradené) věci vyšší než 1 000 Kč, řeší událost i Policie ČR
- vždy jsou informováni rodiče
- případný pachatel musí být náležitě potrestán

Šikana

Postup při řešení šikany:

- vyslechnout v soukromí oběť, její výpověď nebagatelizovat
- za žádných okolností nekonfrontovat oběť a agresora
- pokud možno zajistit výpovědi nezávislých svědků
- odpovědi zaznamenávat přesně
- rozhovory provádět bez vědomí ostatních žáků
- podle zjištěných informací a závažnosti jednání informovat rodiče oběti i agresora
- svolat výchovnou komisi s přítomností agresora a jeho zákonných zástupců
- agresora potrestat dle závažnosti události

- nakonec vhodným způsobem a za pomoci školního psychologa pracovat s třídou, kde k šikaně došlo

Vypracoval: Mgr. Jakub Jirů,
školní metodik prevence